Škrhola a jeho dobrodružství

Příběhy kamarádů z Boreckého lesa

Napsal: Josef Mojžíš

Ilustroval: Albert

Předmluva:

(Louka u starého vývratu)

Na okraji Boreckého lesa, tam kde končí cesty a začínají kopřivy, leží Louka u starého vývratu. Místo, kam moc lidí nechodí. Je zarostlé, tiché a tak trochu opuštěné. A právě proto si z něj někteří udělali skládku. Vyhazovali sem všechno možné – rozbité džbány, staré pytle, hadry, kusy sítí, dřevěné harampádí… Nikdo se o to místo nestaral. A tak se jednoho dne z těch zapomenutých věcí zrodil Škrhola.

Škrhola není žádné obyčejné strašidlo. Je to nezbedný skřítek, co se narodil z nepořádku. Když ho popíšu, tak si ho představ asi takhle:

Má oblečení poskládané z hadrů a starých pytlů, co kdysi sedláci používali na obilí. Má hubené ručičky jako dvě vrbové větvičky – takové malé – a na konci má čtyři prstíky jako kolíčky z nějakých starých hrabiček, kterými rád škrábe v hlíně a blátě. Hlava? No jako skřítek, tak trochu uličnická, na hlavě má starý slamáček s bažantím perem. Na zádech nosí kus staré rybářské sítě ozdobené s listím, co se do ní časem nachytalo. A kolem pasu má opasek, který kdysi byl součástí koňského postroje. Z něj mu pořád padá nějaký proutek, o kterém tvrdí, že je čarovný – ale kdo ví.

Když se pohybuje, tak spíš šourá než chodí, ale nenechte se mýlit, když jde o nějakou čertovinu je rychlí a obratný jak lasička. Občas brblá, občas prská, a někdy tak hlasitě škytne, že bys ho slyšel až u lesa. Není zlý – jenom trochu nezbedný. Má rád staré věci, protože z nich se narodil. A i když si občas dělá neplechu, časem pochopí, že příroda kolem něj není skládka – ale domov. A že se o něj musí trochu starat.

A právě o tom budou jeho příběhy – o Škrholovi, jak poznává svět kolem Louky u starého vývratu, potkává zvířátka, učení a kamarády.

Bude brblat, bude se zlobit, ale taky pomalu zjistí, že i ten, kdo vznikl z nepořádku, může být nakonec dobrý a užitečný skřítek.

Kapitola 1 Jak Škrhola zjistil, že vývrat není jen jeho 4
Kapitola 2: Jak se Škrhola nevyhnul koupeli 6
Kapitola 3: Jak se z obvinění zrodilo přátelství 9
Kapitola 4: Jak Škrhola jednal s králem lesa 14
Kapitola 5: Jak lesní trio našlo nový domov 18
Kapitola 6: Jak lišák Bonifác dostal lekci 21
Kapitola 7: Jak mléko od kraviček obměkčilo kocoura 24
Kapitola 8: Jak se na vršku objevilo lišče 27
Kapitola 9: Tajemství starého dubu 32
Kapitola 10: Narozeninové překvapení 35
Kapitola 11: Ztracený zápisník 39
Kapitola 12: Jak Škrhola bylinkařil 42
Kapitola 13: Únos Stružinky 45
Kapitola 14: Podzimní výměnná slavnost 48
Kapitola 15: Klíč od mlžné skalky 51
Kapitola 16: Datel, který se odmlčel 54
Kapitola 17: Večeře pro Stružinku 57
Kapitola 18: Zrcátko pro Martu 59
Kapitola 19: Tajemství stříbrného světélka 61
Kapitola 20: Velká svatba na Malinovém vršku 64

Kapitola 1 Jak Škrhola zjistil, že vývrat není jen jeho

Na Louce u starého vývratu bylo po ránu ticho, jaké umí být jen na kraji lesa. Ještě se ani pořádně nerozednělo a v trávě se třpytila rosa jako stříbrné perly. Jen z pod vývratu se ozývalo tiché funění a sem tam nějaké to prsknutí.

Škrhola spal. Zabořený v hromadě starých hadrů, se síťkou přes sebe jako peřinou, oddechoval tak, až se mu slamák trochu nadzvedával. Najednou ho ale probudil ostrý zvuk – jako když něco těžkého praskne.

„Krák! Co to…?!“ vykřikl a vyběhl z doupěte. Ale v tu chvíli pod ním zapraskala zem. Staré dřevěné kolo, které předešlý den vláčel z kraje louky, se skutálelo přes okraj vývratu a s rachotem spadlo dolů – přímo do nory pod kořeny.

A spolu s ním i Škrhola.

S hlasitým „BUM!“ zmizel v otvoru a dopadl do měkkého mechu. Tma, prach, a někde uprostřed toho všeho se ozvalo mručení.

„Kdo mi to… krucipísek… vpadl do postele?!“ zazněl hluboký hlas.

Škrhola se zvedl, rozkašlal a zašustil síťkou na zádech. „Já… já se omlouvám… to bylo omylem! Já jen to kolo… a pak bum a.…“

Z mechu se zvedl veliký jezevec. Oči měl ospalé, čenich zarudlý a výraz přísný.

„To je poprvé, co mi někdo vlítl do nory i s nábytkem!“ zabručel.

„Já jsem Škrhola,“ vyhrkl skřítek. „Bydlím tu nahoře, ale nevěděl jsem, že tady máš taky… no, svůj kout.“

Jezevec si ho chvíli prohlížel. „Já jsem Mejla. A spím tu každou zimu. Jenže teď už z toho asi nic nebude…“ zadíval se na své rozhrabané lože, do kterého se zaklínilo těžké dřevěné kolo.

Škrhola svěsil ramena. „Promiň. Já si sem donesl to kolo, že ho možná použiju jako dveře, nebo jako stůl… nebo jako kolo… ale nečekal jsem, že se skulí dolů.“

Mejla mlčel. Pak si povzdechl. „Pomůžeš mi to dostat ven?“

„Jasně!“ kývl Škrhola a poprvé v životě opravdu chtěl něco napravit.

Byla to fuška. Tahali, tlačili, brblali, lezli si do zelí… ale nakonec, když se slunce vyšplhalo nad stromy, vyvalili kolo z nory ven. Zaprášení, unavení, ale spokojení.

Mejla se posadil vedle vývratu a zívl. „No, asi to tu budu muset přestavět.“

Škrhola si sedl vedle něj a podal mu kousek sušeného kořene, který nosil na horší časy. „Na omluvu.“

Jezevec ho přijal. „Tak jo… možná to tu přece jen není tak zlé.“

A tak se z nezbedného samotáře stal někdo, komu dal jiný tvor šanci být kamarádem. A i když měl Škrhola stále svoje brblavé dny, od toho dne věděl, že Louka u starého vývratu není jen jeho. A že přátelství se někdy narodí právě z toho největšího zmatku.

Kapitola 2: Jak se Škrhola nevyhnul koupeli

Bylo dusno. Les se ani nehnul a pod vývratem panovalo líné odpoledne. Škrhola právě zápasil s větví, ze které si chtěl udělat opěradlo ke svému mechovému sedátku , když Mejla zpozorněl. Zvedl čumák a zavětřil.

„Cítíš to?“ zeptal se a začal se pomalu otáčet ze strany na stranu.

„Já? Nic necítím… leda že by mi zase spadla bota z nohy,“ brblal Škrhola a ani nevzhlédl.

Mejla k němu přišel a zavětřil. „Ty to fakt necítíš? To je zvláštní vůně… taková sladká, ale zároveň jakoby cizí.“

Škrhola pokrčil rameny. „Já jsem vyrostl mezi hadrama a džbánama, Mejlo. Čich není zrovna moje silná stránka.“

Jezevec se posadil a vážně se na Škrholu podíval. „V přírodě je čich jeden z nejdůležitějších smyslů. Díky němu poznáš, jestli se blíží liška, nebo jestli je poblíž něco k snědku. A taky – jestli ty sám moc nevoníš, aby si z tebe někdo větší neudělal svačinu.“

Škrhola se zarazil. „Cože? Jakože... vlk?“

„Třeba,“ kývl Mejla. „A navíc… nevoníš zrovna jako lesní květina.“

„Brbl… šour… škyt,“ odvětil skřítek, ale tvářil se trochu nejistě.

O chvíli později už oba sestupovali po pěšině k říčce. Mejla šel klidně, Škrhola cupital za ním se svými pytlovými nohavicemi a slamákem staženým do čela. U vody se zastavili.

„Tak, a šup do vody,“ vybídl Mejla.

„To myslíš vážně?“

„Jo. A ne jen tak smočit nohu. Opravdově. A ty šaty taky. Když už, tak už.“

Škrhola chvíli stál, pak si povzdechl, sundal síťku, proutek i opasek a s brbláním a škytáním zmizel pod hladinou. Byla studená, ale svěží. Mejlova slova mu zněla v uších a on se po dlouhé době cítil zvláštně lehce.

Když ho sluníčko usušilo a znovu se oblékl, zastavil se. Zamrkal. „Mejlo… já teď něco cítím.“

„No vidíš,“ pousmál se jezevec.

„To je… taková zvláštní vůně. Něco sladkého, ale ne jako staré jablko. Něco… voňavého, jako nějaká dobrota.“

Oba se rozhlédli. Vůně se táhla lesem. Pomalu vyrazili, tiše, s ušima i čenichem napjatými. Škrhola šel teď opatrněji, přikrčeně, jako by si uvědomoval, že les není jen jeho hřiště.

Vůně sílila. Přiblížili se k malé mýtině a ukryli se za mladý smrček. Škrhola rozhrnul větve a ukázal dopředu.

Na mýtince stál podivný, ale kouzelný domeček a před ním – nějaké malé stvořeníčko, které Škrhola ještě nikdy neviděl. Vypadalo jako docela obyčejná malá holčička s růžovými tvářemi, na hlavě měla puntíkatý šáteček na sobě hezké šatičky s velkou kapsou vepředu a voněla jako celé léto najednou.

Mejla se usmál a vykročil. „Hola, ahoj Stružinko! Co to tady děláš, že to tak krásně voní?“

„Buď pozdraven, Mejlo!“ zavolala ostružinová víla. „Koho to vedeš za sebou?“

„To je můj nový kamarád Škrhola,“ odpověděl jezevec. „Je to takový skřítek… všemi mastmi mazaný. Narodil se nedávno a spadl mi i s dřevěným kolem do postele.“

Škrhola váhal, ale pak se postavil rovně a došel blíž. Ahoj Stružinko co to tady voní?“ zopakoval po Mejlově vzoru.

„Ále,“ mávl Stružinka. „Zrovna dozrály maliny a ostružiny. Někdo mi je tady pomačkal, tak z nich vařím marmeládu, aby nepřišly nazmar.“

„To byl určitě ten lotr z lesní tůňky,“ řekla s rozhodností v hlase. „Trnoš. Není dne, kdy by něco neprovedl.“

Mejla se otočil na Škrholu. „To je takové malé strašidlo, co rádo dělá druhým naschvály. Ale dneska mu to neprojde.“

Stružinka pozvedla obočí. „Pomalu, chlapci. Třeba to nebyl on. Ale každopádně – pomůžete mi? Pak se můžeme vydat k tůňce a zjistit víc.“

„Máš pravdu dneska už ne,“ rozhodl Mejla. „Je to daleko a já spím rád doma.
Ráno se sejdeme u vykotlaného dubu a vyrazíme.“

A tak se Škrhola a Mejla pustili do míchání marmelády. Vůně naplnila les a nad mýtinou se začalo snášet večerní šero. Domluvili se, že zítra Trnošovi pěkně vyčiní – ale hezky po lesnicku. V klidu, tváří v tvář a s vůní malin za zády.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázku z knihy Škrhola a jeho dobrodružství**.**
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.